

માહે રબીઉલ અવ્વલ કા તકામ્મ કિયા હૈ

મુફ્તી તકી ઉસ્માની દબ.

ઈસ્લાહી ખુતબાત/૨૩ ઉર્દૂ સે મજમૂન કા ખુલાસા લિખ્યાન્તરણ કિયા હૈ.

બિસ્મિલ્લાહિર્રહમાનિર્રહિમ

હઝરત ઉમર (રદી) ઍક મર્તબા અપને સાથિયો કે સાથ ઍક પહાડ કે દમન સે ગુઝર રહે થે ઉસ વક્ત વો અમીરૂલ મોમિનીન થે. 'અમીરૂલ મોમિનીન' કા મતલબ યે હૈ કે ઈસ વક્ત કે ઍતેબાર સે તકરીબન આધી દુન્યા કે હુકમરાન થે યાનિ જો ઈલાકા ઉનકી હુકૂમત મેં થા આજ ઈસમેં કામ-આજ કામ ૫૦ હુકૂમતે કાઈમ હૈ ઈતની બડી ઉનકી હુકૂમત થી પહાડ કે દમન મેં ઝરા દેર કે લિઍ રૂક ગઍ ઔર ખુદ અપને આપ સે ખિતાબ કર કે ફરમાયા - ઍ ખત્તાબ કે બેટે ઝરા ઠહર ઔર દેખ યે વો પહાડ હૈ જિસકે દમન મેં તૂ 'ઊંટ' ચરાયા કરતા થા ઔર તેરે પાવ ઊંટો કે પેશાબ સે તર રહતે થે તેરી યે અવકાત થી ઔર આજ તૂ આધી દુન્યા કા

હુકમરાન હૈ ઝરા સોય તેરી ઝિન્દગી મેં યે
અઝીમ ઇન્કિલાબ કિસ ને પૈદા કિયા? યે
કિસ કા સદકા હૈ? ફિર ખુદ હી જવાબ દિયા
કે યે સદકા હૈ રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી સોહબત કા
જિસકે નતીજે મેં તુઝ જૈસા 'ઊંટ' ચરાને વાલા આજ આઘી
દુન્યા કા હુકમરાન બના હુવા હૈ.

૨૩ સાલ કે આરસે મેં રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને કૈસા ઇન્કિલાબ પૈદા
ફરમાયા અખલાક મેં ઇન્કિલાબ અમલ મેં ઇન્કિલાબ, સોય
મેં ઇન્કિલાબ, ફિક્ર મેં ઇન્કિલાબ, સિર્ફ ૨૩ સાલ કી મુદત મેં
આજ વહી સીરતે તૈય્યબા હમારે પાસ ભી હૈ ઇસકા હમ
તઝકિરા ભી કરતે હૈ લેકિન હમારી ઝિન્દગી મેં ક્યોં
ઇન્કિલાબ નહીં આતા? હમારી ઝિન્દગિયોં મેં તબદીલી ક્યોં
નહીં આતી? હમારે અમલ મેં અખલાક મેં હમારી ફિક્ર ઓર
સોય મેં ઇન્કિલાબ ક્યોં નહીં આતા? યે એક લમ્હે ફિક્રિયા
હૈ જિસકે બારે મેં હમે સોચના હૈ ખુત્બે મેં જો આયત હૈ ઉસ
આયત મેં ઇસકા જવાબ મૌજૂદ હૈ યુનાંચે ફરમાયા તર્જુમા -

ઇતની બાત કાફી નહીં તુમ રસૂલુલ્લાહ ﷺ
 કી શાન મેં મઢિયા કસીદે પઢલો યે બાત
 કાફી નહીં બલ્કિ રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી હયાતે
 તૈય્યબા કો ઇસ નિયત સે પઢો સુનો ઓર
 સુનાઓ કે ઇસકો હમ અપની ઝિન્દગી કે લિઅે અંક
 મિસાલ ઓર નમૂના સમઝેંગે ઓર ઇસકી નકલ ઉતરને કી
 કોશિશ કરેંગે બેહતરીન નમૂના હૈ તુમ્હારે લિઅે
 રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી ઝિન્દગી મેં.

અગર તુમ હાકિમ હો તો તુમ્હારે લિઅે બેહતરીન મિસાલ
 મદીના તૈય્યબા કે ઉસ હાકિમ કી હૈ જિસ ને ચન્દ સાલો મેં
 જઝીરે અરબ મેં ઇસ્લામ કા ઝંડા લહરા દિયા. ઓર અગર
 તુમ દોસ્ત હો તો તુમ્હારે લિઅે બેહતરીન નમૂના હઝરત અબૂ
 બકર (રદી) ઓર હઝરત ઉમર (રદી) કે દોસ્ત મેં હૈ.

ઓર અગર તુમ શોહર હો તો તુમ્હારે લિઅે હઝરત આયેશા
 હઝરત ખદીજા, હઝરત ઉમ્મે સલમા ઓર હઝરત મૈમુના
 (રદી) કે શોહર કી ઝિન્દગી નમૂના હૈ ઉનકે શોહર ને ઉનકે

साथ केसा 'भर्ताप' किया?

अगर तुम अँक ताजिर हो तो तुम्हारे लिअें
बेहतरीन नमूना है उस मुहम्मद ﷺ की हयाते
तैय्यबा में है जो तिजारत के लिअें मुल्के शाम गअें थे जिस
का शरीके सफ़र 'मेसरा' कहता है के अैसा शरीके सफ़र न में
ने पहले कभी देभा है न बाद में.

अगर तुम मअदूर हो मुलाजिम हो या पेशावर हो तो
तुम्हारे लिअें बेहतरीन नमूना है वो मअदूर जो हिजाज की
पहडियो में बकरिया चराया करता था और अगर तुम
'काश्त-कार' हो तो तुम्हारे लिअें बेहतरीन नमूना है उस
'काश्त-कार' में जिसने मकामे 'जुड़फ़' में जमीन में 'काश्त-
कारी' की थी गरज मिनटगी का कोई गोशा अैसा नहीं जिस
में अल्लाह ताला ने रसूलुल्लाह ﷺ की मिनटगी का
बेहतरीन नमूना न छोडा हो.

रसूलुल्लाह ﷺ की मिनटगी और आप के दुन्या में आने का

हकीकी मकसद ये है के लोग रसूलुल्लाह ﷺ
की म्निहगी को दभे और उसकी नकल
उतरने की कोशिश करे जिस्म से लेकर उह
तक म्निहगी में जितने भी मौके है उसमे हम
हयाते रसूलुल्लाह ﷺ से हिदायत लेने की कोशिश करे.

अगर हम 'रबीउल अव्वल' में यही जम्बा पैदा कर लिया
करे तो यकीनन हमारी म्निहगियों में धन्डिलाव
आजायेगा.

'रबीउल अव्वल' का महीना आयेगा और जतम हो
जायेगा जरा हम धस बात का 'जायजा' ले के रसूलुल्लाह ﷺ
का नाम तो बहुत लिया लेकिन रसूलुल्लाह ﷺ की वो कौन
सी सुन्नत है जो हम ने अपनाई है कभी जायजा ले कर दैजा?
कभी गरेबान में मुँह ढाला? कभी इहेरिस्त बनाई क्या-
क्या सुन्नते है रसूलुल्लाह ﷺ की? कितनी सुन्नतों पर हम ने
अमल किया और कितनी सुन्नतों पर नहीं किया? आज सब
से पहले में अपने आप को उसके बाद आप हजरत को

દાવત દેતા હુ કે અલ્લાહ કે લિઅે
 રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી 'બેસત' કે મકસદ કો
 સમઝતે હુવે ઁક કામ યે કરે કે અપના
 જાયઝા લે કર દેખે ક્યા ક્યા સુન્નતે હૈ

રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી સુબહ સે શામ તક કી ઝિન્દગી મેં જિન પર
 મેરા અમલ નહીં હૈ ઉન પર આજ હી સે અમલ કરને કી
 કોશિશ કરે.

ઇસકે લિઅે હવાલા ઢૂંગા અપને શોખ અબ્દુલ હાઈ આરફી
 (રહ) કી કિતાબ 'ઉસ્વાઅે રસૂલઅે અકરમ ﷺ' કા ઇસ મેં મેરે
 શોખ ને રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી વો સુન્નતે જમા કર દી હૈ જો
 અહાદીસ સે સાબિત હૈ સુબહ સે શામ તક કી ઝિન્દગી કે
 મુખ્તલિફ શોખો મેં રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી ક્યા ક્યા સુન્નતે થી
 ઇનકો પઢતે જાઈયે ઔર અપના જાયઝા લેતે જાઈયે જહા
 કમી હો ઇસકો પૂરા કરને કી કોશિશ કીજિઅે.

દેખિઅે રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી બહુત સી સુન્નતે ઁસી હૈ જિન પર
 ફૌરન અમલ કર લેને મેં કોઈ દુશ્વારી નહીં કોઈ પૈસા નહીં

ખર્ચ હોતા કોઈ વક્ત નહીં લગતા કોઈ મેહનત નહીં લગતી લેકિન સિફ ગફલત કી વજહ સે હમ ને ઈનકો છોડા હુવા હૈ એક છોટી સી મિસાલ દેતા હુ રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી

સુન્નત યે હૈ કે બૈતૂલ ખલા જાતે વક્ત પહલે બયા પાવ અંદર દાખિલ કરતે ઔર નિકલતે વક્ત પહલે દયા પાવ બહાર નિકલતે અગર કોઈ શખ્સ ઈસકા અંહતેમામ કરે તો ક્યા દુશ્વારી હૈ? કોઈ પૈસા ખર્ચ હોતા હૈ? કોઈ વક્ત લગતા હૈ? કોઈ તકલીફ નહીં હોતી? મગર સિફ ધ્યાન કી બાત હૈ ઈન સુન્નતોં પર ઈસ લિઅે અમલ કર લિયા કરે કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ ઈન પર અમલ કરતે થે.

જિસ વક્ત આપ સુન્નતોં પર અમલ કર રહે હોંગે તો ઈસ વક્ત આપ અલ્લાહ તાલા કે મહબૂબ હોંગે સુરે આલે ઈમરાન/39 તર્જમા - આપ ફાર્મા દિજ્યે કે અગર તુમ અલ્લાહ તાલા સે મુહબ્બત રખતે હો તો તુમ લોગ મેરી 'ઈત્તિબા' કરો અલ્લાહ તાલા તુમ સે મુહબ્બત કરને લગોંગે.

अब बताईये कितनी अमीम सआदत
 सिर्फ़ बेपरवाही की वजह से जायें हो रही
 है मस्जिद में दाखिल होते और निकलते
 वक्त बया पाव पहले बहार निकालो तो
 इसमें क्या दुश्चारी है क्या 'मशक़्त' है? मगर गड़लत और
 लापरवाही है जिस की वजह से हम ने इसको छोड़ा हुआ है
 बहुत सी ऐसी सुन्नतें जिन में कोई वक्त नहीं लगता सिर्फ़
 लापरवाही की वजह से छुट्टी हुयी है।

इसी तरह बहुत से ऐसे अमल हैं जिन में मेहनत की
 जरूरत नहीं है बल्कि मुफ़्तसर ध्यान और तपज्जुह की
 जरूरत है जिस से हमारे तमाम अमल सुबह से लेकर शाम
 तक सुन्नत के सांथे में ढल जायेंगे और हर हर कदम पर नेकी
 लिजी जायेंगी।

मेरी आखरी गुआरिश है के 'इहे अमीन' में इस वक्त
 'इत्तिबाअें सुन्नत' से बढकर कोई कोई अमल नहीं और

अगर कोई सुन्नत ऐसी हो जिस पर आदमी
अमल नहीं कर सकता तो अल्लाह ताला से
दुआ करे के या अल्लाह मुझे इस सुन्नत पर
अमल करने में दुश्चारी हो रही है या अल्लाह

आप मुझे तौफ़ीक और हिम्मत अत फार्मा दिज्ये अगर ये
काम हम कर लेंगे तो 'रबीउल अव्वल' का महीना बडा
कामयाब गुज़रेगा और अगर सारा महीना गुज़र दिया
और अमल कुछ न किया तो 'रबीउल अव्वल' का महीना
कामयाब न रहा दर असल शैतान हमे बहकता रहता है के
अभी तो उमर पडी है बाद में अमल कर लेंगे इस पर वो
टालता रहता है यहाँ तक के आदमी पर आज़री वक्त
आजाता है और फिर अफ़सोस होता है इस से पहले के वो
वक्त आजाओ.

अल्लाह ताला हम सब को अमल करने की तौफ़ीक अत
फ़रमाओ और हमे तमाम सुन्नतों पर अमल करने वाला
बनाओ आमीन.